

במדבר, מקום שקשה להשיג בו דברי מאכל ומשקה. כשראה האורח שעליו לשלם סכום גדול, נענה לבקשת אברהם ואמר "ברוך אל-עולם שאכלנו משלו".

לכאורה, מה התועלת בברכה ובתורה הבאות מתוך כפייה, ומה תרומה יש כאן לפרסום שמו של הקב"ה בעולם? לו היה מדובר ביהודי, ניהא, שהרי הלכה היא ש"כופין אותו עד שיאמר רוצה אני" – לפי שכל יהודי, בתוך-תוכו, רוצה באמת לעשות רצון קונו. אך מה תועלת ב"כפייה דתית" מעין זו לגוי?

מבואר בתניא (פרק כ"ט) שבשעה שאדם "מבטש" ו"מכה" את יצרו הרע בדברים קשים, הרי הוא מתבטל ונכנע לקדושת הנפש האלוקית. דבר זה נכון גם באינו-יהודי (אלא שאצל יהודי מבטל הביטוש את הרע החיצוני ומגלה את הטוב הפנימי; ואילו באינו-יהודי – מעורר הביטוש את היכולת לצאת מהרע שלו).

זו אפוא הייתה כוונת אברהם אבינו: תחילה השתדל לפרסם אלוקות בדברי הסבר ושיכנוע. אך כאשר דבריו לא התקבלו, מחמת חומריות וגסות השומע, הפעיל עליו לחץ וכפייה כדי לשבר ולבטל חומריותו, עד שהכריז, "ברוך אל-עולם שאכלנו משלו".

(לקוטי שיחות, כרך ט"ו, עמ' 122)

* * *

"מעשה אבות – סימן לבנים".

יש לצאת לרחוב ולקרב את העוברים ושבים לתורה. ויש לעשות זאת בכל דרך אפשרית, גם כשהדבר דורש נתינת אכילה ושתייה לעוברים ושבים, ואפילו כשהדבר כרוך במידה נכונה של לחץ ובכפייה (בתנאי שאלה נעשים בדרכי נועם ושלום).

ואם ישאלך אדם: מה התועלת אם, למשל, יהודי מניח תפילין מתוך לחץ ואי-נעימות?

אמור לו: אם בדרורו של אברהם, כשהיה מדובר אודות בני נח, ולפני מתן-תורה, נקט אברהם בדרך זו – על-אחת-כמה-זכמה נכון הדבר היום, לגבי יהודים, שמצויים אנו להתנהג בדרך זו. כי בעצם כל יהודי חפץ בנפשו פנימה לקיים את רצון ה', אלא שהיצר מפתהו ומונע זאת ממנו. כשהוא מתגבר על עצמו ומקיים בפועל מצווה – מכל סיבה שהיא – אין זה עניין חיצוני, אלא להפך, פנימיות רצונו היא זו המתגלה ועושה את המצווה.

עבודה זו תחיש את ביאת משיח צדקנו שעליו נאמר (רמב"ם הלכות מלכים בסופו) "יכוף כל ישראל ללכת בה ולחזק בדקה".

(לקוטי שיחות, כרך טו, עמ' 128)

לזכות

האחים התמימים הדגולים לבית

דייטש

הרה"ח ר' זלמן, ר' יוסף, ר' אברהם-משה

וגיסם ר' גבריאל גופין שיחיו

ב"ה

התקשרות

קונטרס שבועי לאנ"ש חסידי חב"ד לחיזוק ההתקשרות
לכ"ק אדמו"ר רבי מנחם מענדל בהרה"ק רלו"י מליובאוויטש
זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע

שיחות • איגרות • פניני חסידות לפה"ש • הלכות, מנהגים וטעמיהם • ניצוצות • זמנים

תקלו

ערב שבת-קודש

פרשת וירא

י"ד במרחשוון ה'תשס"ה

יוצא-לאור על-ידי

מכון ליובאוויטש שעל-יד

צעירי-אגודת-חב"ד באה"ק ת"ו – המרכז

פרשת וירא

וירא אליו ה' (יחא)

מבואר בזוהר, שער שלא נימול אברהם היתה נבואתו בכחינת "מחזה" ("היה דבר ה' אל אברם במחזה"); ולאחר שנימול נתעלה לדרגת ראייה ("וירא אליו"). ויש לבאר, דהנה "וירא" היינו ראיית המהות, ו"מחזה" – ראייה באמצעות לבוש, המעלים על המהות (גם המילה 'מחזה' היא בלשון תרגום, שהוא בחינת 'לבוש' ללשון-הקודש). בקיום מצוות מילה יש משום התבטלות מוחלטת לבואר והתאחדות גמורה עמו, שכן הביטול והאחדות נרגשים וניכרים גם כבשר הגשמי – "והיתה בריתי בבשרכם". וביטול זה ואחדות זו הם שהעלו את אברהם לדרגה הנעלית של ראיית המהות.

(לקוטי-שיחות, כרך ג, עמ' 49)

"וירא" – היינו דרגה נעלית בראייה, ולא רק "מחזה", התרגום של ראייה. "אליו" – הגילוי נמשך אליו, היינו שאברהם לא התבטל מעוצם הגילוי, אלא הדבר נקלט בו וחדר למציאותו. "הוי" – הדרגה הנעלית של שם הוי', לא רק שם אלוקים. נמצא, שאף-על-פי שנגלתה דרגה נעלית ביותר (שם הוי'), והגילוי היה באופן נעלה ביותר (ראייה) – חדר הגילוי למציאותו של המקבל, של אברהם.

(ספר השיחות תשי"ג, כרך א, עמ' 112)

גילוי זה נעלה יותר מהגילוי של "וירא אליו ה'" בפרשה הקודמת, וזאת בשני מובנים: א) התגלתה כאן דרגה נעלית יותר בשם הוי' גופא (ראה אור-החיים). ב) הגילוי התקבל אצלו בפנימיות ("אליו"), כלומר שאברהם נעשה כלי אל הגילוי (ואילו "עד שלא מל, לא היה בו כוח לעמוד"). עניין זה נפעל על ידי מצוות מילה, שכן במצווה זו יש שתי קצוות אלו (דרגה נעלית יותר שנמשכת בפנימיות) – היא למעלה מכל המצוות, שעל כולן נכרתו ג' בריתות, ועל המילה נכרתו י"ג, והיא חודרת בגוף הגשמי ממש, "והיתה בריתי בבשרכם".

(ספר השיחות תשי"ב, כרך א, עמ' 86)

לעשות צדקה ומשפט (יח"ט)

כשה' יתברך משפיע ליהודי פרנסה בהצלחה ובשפע רב, עליו לדון ולשפוט את עצמו – מדוע דווקא לי מגיע שפע כל טוב ולזולת לא?
"משפט" זה מעורר אותו לתת "צדקה" בעין טובה וביד רחבה.

(ספר המאמרים אידיש, עמ' 205)

כמדרש כאן מבואר, שבתחילה היה אברהם עושה צדקה וחסד, ואחר-כך משפט ודין. הכיצד? כשבאו אורחים אל אברהם, היה מאכילם ומשקם. לאחר שסיימו לאכול, אמר להם להורות ל"א" ל עולם שאכלנו משלך". אם סירבו, תבע מהם תשלום ממון רב בעבור האוכל, שהרי זה היה

מורה שיטור ללימוד היומי ברמב"ם

י"ד במרחשון ה'תשס"ה – כ"א במרחשון ה'תשס"ה

יום	יום בחודש	ג' פרקים ליום	פרק א' ליום	ספר-המצוות
ו'	י"ד במרחשון	ה' ברכות.. בפרקים אלו. פרק א-ג.	ה' מתנות עניים. פרק ה..	מ"ע יט.
ש"ק	ט"ו במרחשון	פרק ד-ו.	פרק ו.	מ"ע יט.
א'	ט"ז במרחשון	פרק ז-ט.	פרק ז.	מ"ע יט.
ב'	י"ז במרחשון	פרק י-יא. ה' מילה.. בפרקים אלו. פרק א.	פרק ח.	מ"ע יט. רטו.
ג'	י"ח במרחשון	פרק ב-ג. סדר תפלות כל השנה. נהגו העם.. ימלוד עלינו וכו'.	פרק ט.	מ"ע רטו. סוף ספר אבה: סדר תפלות כל השנה. נהגו העם.. ימלוד עלינו וכו'.
ד'	י"ט במרחשון	נוסח ברכות התפלה וסידורן. (א) ברוך אתה.. נוסח הוידי.. עושה שלום וכו'.	פרק י.	שם: נוסח ברכות התפלה וסידורן. (א) ברוך אתה.. נוסח הוידי.. עושה שלום וכו'.
ה'	כ' במרחשון	נוסח ברכת המזון. ברוך אתה.. אשיש ביני.. נחלתי עדותיך וגו'. ספר זמנים והוא ספר שלישי.. ה' שבת.. בפרקים אלו. פרק א-ב.	ה' תרומות.. בפרקים אלו. פרק א.	שם: נוסח ברכת המזון. ברוך אתה.. אשיש ביני. מ"ע קנד.
ו'	כ"א במרחשון	פרק ג-ה.	פרק ב.	מ"ע קנד.

זמני השבוע *

תאריך	עלות השחר**		זמן ציצית ותפילין	זמן זריחת החמה	זמן ק"ש	חצות והלילה	מנחה גדולה	שקיעת החמה***	צאת הכוכבים
	120 ד'	72 ד' לפני הזריחה							
ו', י"ד במרחשון	3.55	4.42	5.04	6.01	8.38	11.24	11.54	4.53.2	5.18
ש"ק, ט"ו במרחשון	3.56	4.43	5.04	6.02	8.38	11.24	11.54	4.52.3	5.17
א', ט"ז במרחשון	3.57	4.43	5.05	6.02	8.39	11.24	11.54	4.51.4	5.16
ב', י"ז במרחשון	3.57	4.44	5.06	6.03	8.39	11.24	11.54	4.50.5	5.16
ג', י"ח במרחשון	3.58	4.45	5.07	6.04	8.39	11.24	11.54	4.49.7	5.15
ד', י"ט במרחשון	3.59	4.46	5.07	6.05	8.40	11.24	11.54	4.48.8	5.14
ה', כ' במרחשון	3.59	4.46	5.08	6.06	8.40	11.24	11.54	4.48.0	5.13
ו', כ"א במרחשון	4.00	4.47	5.09	6.06	8.41	11.24	11.54	4.47.2	5.12

* הזמנים מתייחסים לאזור השפלה. באזור ההרים והעמקים יש שינויים שעשויים להגיע למספר דקות.
** לגבי זמן עלות השחר הנהוג בחב"ד קיימות שלוש דעות. הבאנו את הזמנים לפי הדעה המוקדמת ביותר והמאוחרת ביותר, וראוי להחמיר לפי העניין.
*** זמני השקיעה כאן הם לפי השקיעה הנראית. אולם אדה"י בסידורו (סדר הכנסת שבת) מכיר בשקיעה האמיתית, המאוחרת ממנה "בכמו ארבע מינוטין" (שיעור התלוי במיקום ובעונות השנה).

זמני הדלקת הנרות וצאת השבת

פרשת	ירושלים	תל-אביב	חיפה	באר-שבע
	צה"ש	צה"ש	צה"ש	צה"ש
וירא	4.16	4.31	4.21	4.35
חיי-שרה	4.11	4.25	4.15	4.29

עורך ראשי: מנחם-מענדל ברוד • עורך: שניאור-זלמן רודמן • הגהה: יוסף-יצחק איידלמן

מור"ל: מכון ליובאוויטש שיע"י צעירי-אגודת-חב"ד באה"ק ת"ו – המרכז

יו"ר: הרב יוסף-יצחק הכהן אהרונוב

כתובת: ת"ד 14 כפר חב"ד 72915, טל': 03-9607588, פקס': 03-9606169

ISSN 0793-7474 אינטרנט: http://chabad.org.il דואר-אלקטרוני: chabad@chabad.org.il

הלכות ומנהגי חב"ד

מאת הרב יוסף-שמחה גינזבורג

שבת-קודש פרשת וירא

ט"ו במרחשוון

הפטרה: "ואשה אחת... ותשא את בנה ותצא" (מלכים-ב ד, א-לז).

יום שני

י"ז במרחשוון

תענית 'שני' בתרא.

יום חמישי

כ' במרחשוון

יום-הולדת את כ"ק אדמו"ר מהורש"ב נ"ע, בשנת תרכ"א.

יום סגולה, שבו ה'מולו גובר' של הנשיא פועל התגברות בעבודתם של חסידים ושל כלל ישראל, ועל-ידם – בכל העולם כולו.

מהוראות כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו:

ביום זה, צריך כל אחד ואחד לקבל החלטות טובות להוסיף בהפצת המעיינות חוצה, לכל לראש – בנוגע לעצמו... ועוד ועיקר – הפצת התורה והמצוות והפצת היהדות בכללותה, חדרים בפנימיות התורה שנתבארה בתורת חסידות חב"ד, ועד להפצת אור הקדושה בכל

העולם כולו, גם בנוגע למצוות שנצטוו בני-נח.

ב'שנת הבניין' הציע הרבי, שביום זה (ומה טוב – גם בימים שלפניו ושלאחריו) ישתדל כל אחד ואחד הנמצא בכל עיר ועיר שבה קיימת ישיבת תומכי-תמימים וסניפיה, ועל-אחת-כמה-יזכמה בארצנו הקדושה ת"ו, להיכנס לבניין הישיבה, ולעשות שם פעולות טובות בכל שלושת הקווים דתורה, עבודה וגמילות-חסדים: להתפלל (או לומר מזמור תהלים, כולל ובמיוחד – המזמור המתאים למספר שנותיו של אדמו"ר מהורש"ב [השנה – מזמור קמ"ד]), וללמוד מתורתו.

בעיר שאין בה ישיבה זו – יעשו זאת בתוך בניין שתפקידו מעין הישיבה, כגון בית-חב"ד, בית תורה, תפילה וגמילות-חסדים. ומובן שעל-פי הציווי "ואהבת לרעך כמוך", יש להשתדל להשפיע על יהודים נוספים שגם הם יעשו כן, ועוד ועיקר – שפעולות אלה תיעשנה ברבים. וכדאי ונכון שבין העניינים שלומדים מתורתו של בעל יום-ההולדת, ילמדו גם קונטרס 'החלצו', שעל-ידי זה יתווסף באהבת-ישראל ואחדות-ישראל, כמבואר בארוכה בקונטרס זה.

(1) ספר-המנהיגים עמ' 32. לוח כולל-חב"ד.
(2) ראה דבר הולדתו וברית-המילה שלו, ברשימות מדברי ימי חייו שנדפסו בראש קונטרס 'חנך לערי' ובספר התולדות – אדמו"ר מהורש"ב, הוצאת קה"ת, כפר-חבי"ד תשל"ו, פרק א.
(3) "להעיר, שהקביעות דכ"ף מרחשוון היא לעולם באותו יום שבו חל ראש-השנה". (סה"ש תשי"ח עמ' 118 הערה 89).
(4) והוא יום **החמישים** מראש-השנה, שמורה על שער הנו"ן, בחינת הכתר והשייך לכ"ף מרחשוון.
(3) ספר-השיחות תשמ"ח ח"א עמ' 70.
(4) 'התוועדות' תשמ"ז ח"א עמ' 496 (מגה) ובסגנון אחר בספר-השיחות תשמ"ז ח"א עמ' 69.
(5) ספר-השיחות תשמ"ז ח"א עמ' 56. וצ"ב אם כל האמור הוא הוראה גם לכל שנה ושנה.
(6) 'יבפרט על-פי מה שכתב בעל יום-ההולדת בקונטרס 'החלצו' (ספר המאמרים תרנ"ט עמ' סא), שיהסכם אשר עושים שניים או רבים, יש לזה חיזוק הרבה יותר מההסכם שעושה בפני עצמו" (ס).

תפקידם של "חיילי בית דוד" - הפצת חסידות וחיזוק האמונה בגאולה

המשימה שהטיל בעל יום-ההולדת על תלמידיו התמימים להיות "נרות להאיר" ו"חיילי בית דוד" מוטלת על כולם □ בזמן בית-המקדש, כשהיו ישראל בדרגה עליונה – עבודת הקרבנות נעשתה על-ידי כהנים דווקא, ואילו עתה יכול כל אחד לפעול את העניין דעבודת הקרבנות על-ידי תפילה! □ משיחת כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו

א. אחת ההוראות העיקריות שנתפרסמו לראשונה על-ידי בעל יום ההולדת, היא – שצריכים להיות "נרות להאיר".

ובזה הוראה כפולה: (א) נר שדולק ומאיר, כלומר, לא רק נר (פתילה ושמן הנמצאים בתוך כלי) שעומד מוכן להאיר, אלא נר המאיר בפועל ובגלוי. (ב) "נרות להאיר" – לעשות שגם השני יהיה נר מאיר, שהרי לא נאמר "נר אור" (על-דרך לשון הכתוב "תורה אור"), או "נר מאיר", כי אם "נר להאיר", ובלשון ההלכה: "טופח על מנת להטפוח".

נוסף לזה, יש להתעכב על הוראה נוספת של בעל יום ההולדת, שבה באים הדברים בפרטיות יותר.

והכוונה – לשיחתו הידועה בעניין "כל היוצא למלחמת בית דוד", שבה ביאר בארוכה ובפרטיות את תפקידם של "חיילי בית דוד", כדלקמן.

תוכן השיחה בקיצור:

"בית דוד" קאי על גילוי אורו של מלך המשיח – משיח בן דוד. ומלחמת בית דוד – קאי על העבודה והפצת המעיינות חוצה, שעל-ידי זה פועלים את ביאת משיח צדקנו, כמענה מלך המשיח להבעש"ט על שאלתו "אימתי קאתי מר" – "לכשיפוצו מעיינותיך חוצה", כאשר המעיינות דתורת החסידות (תורת הבעש"ט) ודרכי עבודתו יפוצו בעולם.

והצורך בעניין של מלחמה – מכיוון שישנם אלו שמנגדים לכך, ובלשון חז"ל: "אם ראית דור אחר דור מחרף, צפה לרגליו של משיח, ומאי טעמא – אשר חרפו אויביך ה' אשר חרפו עקבות משיחך", כלומר, ישנם ב' דרגות-דורות של מחרפים: דור ראשון – "אשר חרפו אויביך ה'", אלו שאינם מאמינים בה, בתורתו ובמצוותיו; ודור שני – "אשר חרפו עקבות משיחך", שבסוג זה יכולים להיות אפילו בני

(6) שבת נו"א, כתובות ט, רע"ב.
(7) אגה"ק דהבעש"ט – נדפסה בסו"ס בן פורת יוסף. ריש ס' כש"ט (הוצאת קה"ת). ובכ"מ.
(8) ראה יל"ש עמוס בסופו (רמז תקמט).
(9) תהילים פט, גב.
(10) ל' הכתוב – זכריה ד, ר.

תורה, אלא שחלשים הם באמונת הגאולה וביאת המשיח.

וזהו תפקידם של חיילי בית דוד – לצאת למלחמת בית דוד, מלחמה שמתנהלת "לא בחיל ולא בכוח כי אם ברוחי"¹⁰ – גילוי והפצת פנימיות התורה, תורת החסידות, וחיווק האמונה בגאולה השלימה על-ידי משיח צדקנו, עד כאן מתוכן השיחה – בנוגע לענייננו.

והנה, אף ששיחה זו נאמרה לתלמידים ולמדו את תורתו בדי' אמות שלו, בישיבת תומכי-תמימים שבליובאוויטש, ואם כן, מה שייך עניין זה כאשר נמצאים ב"ברוקלין"...

ומדברים לאו דווקא עם בחורי ישיבה, ואדרבה: רוב קהל המשתתפים בהתוועדות אינם בחורי ישיבה, ועל-אחת-כמה-יכמה כאשר לוקחים בחשבון את כל אלו ששומעים את הדברים על-ידי מכשירים שונים, שאו בוודאי קטן ביותר ה"אחוז" של בחורי ישיבה בכלל, ועל-אחת-כמה-יכמה בחורי ישיבה דישיבת "תומכי תמימים" – מכל-מקום, יש לומר, שבימינו אלו שייכים הדברים גם לכל אחד ואחת מישראל, כדלקמן.

ובהקדמה – שבלאו הכי בהכרח לומר כן בנוגע לכללות עניין העבודה, שישנם עניינים שהיו שייכים בתחילה לסוג מיוחד בבני ישראל, ואף-על-פי-כן, בדורות שלאחרי זה, הרי למרות העניין דירידת הדורות, נעשו עניינים אלו שייכים לכל בני ישראל, כדלקמן בארוכה.

ב. אחד העניינים העיקריים והכלליים שבעבודת האדם הוא – עבודת התפילה,

להיותה התחלת וסיום עבודת היום:

התחלת עבודת היום היא – תפילת שחרית, שכן, סדר העבודה הוא "מבית-הכנסת לבית-המדרש"¹¹, היינו, לשכלל-לראש צריכה להיות עבודת התפילה, ורק אחר-כך הולך לבית-המדרש לעסוק בתלמוד תורה (ש"כנגד כולם"¹²), ואחר-כך – "הנהג בהם מנהג דרך ארץ"¹³, דקאי על כל פרטי העבודה במשך היום כולו, שכללותם – כל מעשיך יהיו לשם שמים"¹⁴, כל ענייני הרשות שנעשים "לשם שמים", בדוגמת "הכשר מצווה", ויתירה מזו: "בכל" דרכיך דעה"¹⁵, עד לקיום המצוות כפשוטן.

וסיום עבודת היום – תפילת ערבית, וכפרט קריאת-שמע שעל המיטה, שכן, לפני שיהודי מפקיד את רוחו ונשמתו בידי הבורא, באומרו "בידך אפקיד רוחי"¹⁷, עליו לעשות "חשבון צדק" מכל ענייני עבודת היום (כמבואר בארוכה במקומות שבהם מדובר אודות העבודה דקריאת שמע שעל המיטה – הן ספרי נגלה, והן ספרי מוסר וחסידות).

ודוגמתו בזמן שבית-המקדש היה קיים – עבודת הקרבנות, כמאמר רז"ל¹⁸ "תפילות כנגד תמידין תקנום": תמיד של שחר – שבו היתה התחלת היום, ותמיד של בין הערביים – סיום עבודת היום, "עליה השלם כל הקרבנות כולם"¹⁹.

והנה, אף שעבודת התפילה היא כנגד הקרבנות – מכל-מקום, יש חילוק ביניהם בנוגע לאופן עשיית העבודה:

עבודת הקרבנות – נעשתה על-ידי הכהנים דווקא ("כהנים בעבודתם"), מה-שאין-כן לויים וישראלים לא היו יכולים לעבוד עבודה

ומנהגי ישראל. כדאי לציין שבהרבה בתים חפשיים, נאלצו ההורים להדביק מזווות בפתחיהם, כי בניהם הקטנים תלמידי ליובאוויטש התרו בהם שלא יבואו בפתחיהם אם לא תהינה שם מזווות, וכן נאלצו לסדר בכתיבה כל ענייני כשרות ושבת ועוד ועוד, למען לספק רצון בניהם הקטנים, שאך זה התחילו למוץ מדבשה של תורה וחסידות בישיבת תומכי-תמימים. לבסוף זכאים הם להזכירם לשבח אלו מצדיקי הרבים המסורים להחזקת הישיבה בכל גופם ומאודם ובראשם ר' שמואל-דוד געמערראף יו"ר ועד הפועל של הישיבה. מר געמערראף שהנו בעל עסק ומסחר גדול ונציג היהודי היחידי בעירית אוטרמונט זה ט' שנים בכבוד רב, מקדיש הרבה משעתו ומהונו לטובת הישיבה; ר' אברהם אלבערט נשיא הכבוד של הישיבה מבעלי הבתים הכי חשובים במונטריאל, היה לפני מר געמערראף ראש ועד-הפועל במשך ח' שנים ועשה גדולות לחיווק הישיבה, ויש לציין ביחוד את העסקנית החשובה מרת בלומברג, המקריבה הרבה כחות בכל מסירות לבה ונפשה ומכניסה סכומים חשובים לחיווק הישיבה. עליהם ועל כל

"בטח כבר נודע לו"...

מובא בזה צילום כתב-יד-קודש של הרבי – טיוטה לאיגרת שנשלחה אל "מוהר"י שי' זאקאן" – ובו התיחסות לכך ש"כנו ונכדו לומדים בישיבת 'תומכי תמימים'":

(בקצה הימני העליון נרשם מ"י"ה, היינו שמכתב זה נשלח מטעם המרכז לענייני חינוך)

בי"ה, צום השביעי יהפך לשמחה

כבוד הרה"ח הווי"ח אי"א כו

מהור"י שי' זאקאן

שלום וברכה

במענה על מכתביו

בטח כבר נודע לו, אשר בנו ונכדו לומדים בישיבת "תומכי-תמימים" כאן.

בברכת גמר חתימה טובה

(חתימתי)

מוסגי"פ מאמר שנדפס פה ימים אלו.

11) ברכות ומו"ק בסופן. טוש"ע ואדה"ו רסקנ"ה.
 12) ריש פאה. רמב"ם הל' ת"ת פ"ג ה"ג. טוש"ע יו"ד סרמ"ו ס"ח. הל' ת"ת לאדה"ו פ"ג ס"א. פ"ד ס"ב.
 13) ברכות לה, ב.
 14) אבות פ"ב מ"ב.
 15) משלי ג, ו. וראה רמב"ם הל' דעות ספ"ג. טוש"ע או"ח סרל"א. שו"ע אדה"ו שם סקנ"ו ס"ב.
 16) ראה לקו"ש ח"ג עמ' 907. שם עמ' 932. ועוד.
 17) תהילים לא, ו.
 18) ברכות כו, ב. וראה רמב"ם הל' תפילה פ"א ה"ה. שו"ע אדה"ו או"ח סרפ"ט.
 19) פסחים נח, א-ב. וש"נ. רמב"ם הל' תמידין

תומכיי-תמימים ומה גם כשנעשו תיישים הרי הם מוסרים נפשם על כל קוץ ותג שבתורת ובחסידות.

מראשי הישיבה המפורסמים שבישיבת תומכיי-תמימים במונטריאל יש להזכיר כאן את הרב הגאון ר' יצחק הענדיל שליט"א, מומחה ונאמן במקצועו; הרב החסיד ר' מנחם-זאב גרינגלאס שליט"א, המשפיע מרוחו המושלם לכל תלמידי הישיבה; הרב אייזיק שוועי שליט"א, משגיח הישיבה שנתגדל בישיבת חב"ד; הרב צבי יהודה פייגעלשטאק שליט"א, יו"ר וועד החינוך.

בזמן האחרון חדשה עשה כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש שליט"א בהושיבו במונטריאל בחורי חמד ממיטב בחוריו ישיבתו מברוקלין, לשבת בשבת תחכמוני בהרבצת תורה וחסידות במונטריאל.

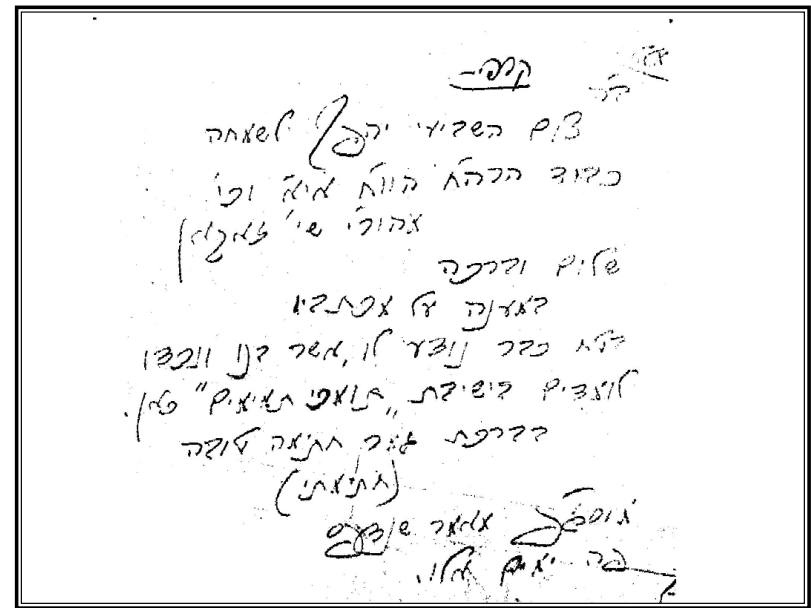
המפעל הזה הצלחתו היא כפולה ומכופלת הן מצד חיוזק מבצרי הישיבה מבפנים והן מצד

הגברת והפצת השפעת תורת חב"ד בתוככי בני העיר רבתי זו.

עונג רוחני משיב נפש הוא לראות את הילדים הרכים החל מגן ילדים ולמעלה בקודש, עסוקים בתורתם בהתמדה מיוחדת ושים לב לכל היוצא מפי מלמדיהם לקח.

מה מפליא לראות במחלקות השונות ילדים, בני הורים חסידיים על יד בנים צאצאי הורים חפשיים, שוקדים ביראה ובהתלהבות יתרה להבנת דברי הסוגיות החמורות שבש"ס ושבתוספות וכן כל מחלקה ומחלקה מוספת והולכת בהבנה והשכל ודעת, בהדרכתם של מלמדים וראשי ישיבה מומחים במקצועם ומסורים לעבודתם עבודת הקודש.

ביחד עם לימודי הקודש מסגלים להם לחניכים את דרכי התורה והחסידות החב"דית, והילדים כבר בגילם הרך הנם חסידי ליובאוויטש בכל לבם ונפשם. אולם עוד יותר מזה הנם רוזיזים וזהירים בשמירת המצוות

זו. ולא ידך, החלק שבו השתתפו הלוויים וישראלים בעבודת הקרבנות – "לוויים בדוכנם וישראל במעמדם" – היה צריך להעשות על-ידי לוויים וישראלים דווקא, ולא על-ידי כהנים.

וישראל במעמדם", ואילו לאחר חורבן בית- המקדש – פועלים את העבודה בשלימותה בכוח עצמם!

ובלשון הידוע²¹ – "קלקלתנו זוהי תקנתנו": "קלקלה" זו שאין בית-המקדש קיים, ואין

כיצד יוכל לפעול מה שפעלו החסידים בדור ההוא, כאשר ידע איניש בנפשיה מעמדו ומצבו, ובפרט שאז היה העניין ד"והיו עיניך רואות את מורידך?"

מה-שאין-כן בעבודת התפילה – עם היות שנתתקנה על-ידי אנשי כנסת הגדולה כנגד התמידים, מכל-מקום, לא תיקנו שכהנים יאמרו תפילה מיוחדת שתהיה כנגד הקטרת האימורים על גבי המזבח (או שאר עבודות שנעשו על-ידי הכהנים), ולוויים יאמרו תפילה מיוחדת שתהיה כנגד השתתפותם "בדוכנם", וישראלים יאמרו תפילה מיוחדת שתהיה כנגד השתתפותם "במעמדם", אלא תיקנו נוסח שווה לכל בני ישראל, היינו, שכל יהודי – כהן, לוי או ישראל – פועל את כל עניין העבודה שכנגד תמידים.

וכאן רואים דבר פלא: בזמן שבית-המקדש היה קיים, כאשר בני ישראל היו בדרגה עליונה – היתה עבודת הקרבנות יכולה להעשות על-ידי כהנים דווקא, ואילו לאחר חורבן בית-המקדש, כאשר היתה ירידה בדרגתם של בני ישראל – יכול כל יהודי, יהיה מי שיהיה, לפעול את העניין דעבודת הקרבנות על-ידי תפילתו!

וכן בנוגע לפעולתם של הכהנים: בזמן שבית-המקדש היה קיים – היו הכהנים זקוקים לסיוע והשתתפות של "לוויים בדוכנם

יכולים להקריב קרבנות כפועל ממש – הביאה לידי "תקנה" ועילוי גדול ביותר, שכל אחד ואחד מישראל, לא רק כהן, יוכל לפעול בעצמו את (העבודה שהיא בדוגמת) עבודת הקרבנות, עד לעבודה שהיא באופן של שלימות, כמו שכתוב²² "ונשלמה פרים שפתינו", שהפירוש ד"ונשלמה" הוא – לא רק מלשון תשלום, אלא גם מלשון שלימות (שלימות האפשרית בזמן שאין בית-המקדש קיים).

א. אמנם, עדיין צריך להבין את הסבר וביאור הדבר – כיצד ייתכן אמנם שדווקא לאחר חורבן יהיה בכוחו של כל אחד ואחד מישראל לפעול את כללות העניין דעבודת הקרבנות?! והביאור בזה – שהיא הנותנת: כללות עניין החורבן והגלות פעל אמנם ירידה במצבם של בני ישראל, אבל ביחד עם זה, הרי גם עבודת הקרבנות שבזמן הגלות (על-ידי התפילה) היא בדרגה נמוכה ואינה מגעת לשלימות עבודת הקרבנות שהיתה בזמן שבית-המקדש היה קיים, ולכן, כדי לפעול את עבודת הקרבנות בדרגה כזו – מספיק לכך כוחו של כל אחד ואחד מישראל, לאו דווקא כהן, מה-שאין-כן

ומוספין פ"א ה"ג. הובא בפרש"י עה"ת צו ו,ה. (21) הושע יד, ג. שו"ע אדה"ז א"ח (מהרה"ת) סוס"א. (20) ע"ד ל' חז"ל – שבת פ, ב. ירושלמי פ"ב ה"א. וראה רמב"ם הל' ביאת המקדש פ"א ה"ו.

(22) תניא פל"ד.

כאשר היו צריכים לפעול את עבודת הקרבנות בשלימותה – היו זקוקים למעלתו של הכהן דווקא, וגם הכהן היה זקוק לסיוע ד"לוויים בדוכנם וישראל במעמדם".²³

ליתר ביאור:

בזמן שבית-המקדש היה קיים היתה עבודת הקרבנות בשלימותה – בפועל ובגשמיות ממש, שהיו לוקחים בהמה גשמיית, שור או כבש וכיוצא בזה, ומקריבים אותה על גבי המזבח, זריקת דמים והקטרת האימורים, ועל-ידי זה מעלים לה' את כל מין החי שבעולם (וכיוצא בזה בשאר פרטי ענייני הקרבנות)²², כלומר, שביורו והעלאת הבהמה (ועל-ידי זה – כל מין החי) היה באופן גלוי לעין כל, שהרי ראו בפועל ובגלוי את השינוי שנעשה בבהמה על-ידי הקרבתה על גבי המזבח.

מה-שאינ-כן בזמן הזה – הרי כל עבודת הקרבנות אינה אלא באופן ד"ונשלמה פרים שפתינו", היינו, שעל-ידי דיבור התפילה ("שפתינו") פועלים את עניין הקרבן ברוחניות, בעבודה בנפש האדם בלבד, אבל בפועל ובגשמיות – לא רואים שום שינוי בבהמה הגשמית שממשיכה להלך בחוץ (במצב של חולין) כמקודם, ונמצא, שעבודת הקרבנות בזמן הזה (על-ידי התפילה) אינה מגעת כלל לשלימות דעבודת הקרבנות בזמן שבית-המקדש היה קיים.

– אמנם הוזכר לעיל שהפירוש ד"ונשלמה" הוא גם מלשון שלימות, אבל מובן ופשוט שהכוונה אינה אלא לשלימות האפשרית בזמן הזה.

ועל-פי זה מובן בפשטות כיצד ייתכן שדווקא בזמן הזה ביכלתו של כל אחד ואחד מישראל לפעול את העניין דעבודת הקרבנות: עבודה שהיא בתכלית העילוי והשלימות – דורשת כוחות נעלים באופן מיוחד כדי למלא

(23) סנהדרין לו, סע"א – במשנה.
 (24) סנהדרין שם. ב"ב י, רע"א.
 (25) תנחומא פקודי ג. ח"ג לג. ב. תקו"ז תס"ט
 (ק, ב). מו"נ ח"א פע"ב. וראה אבות דר"נ ספלא.
 (26) ראה כתובות טו,א. לקו"ש חכ"ג עמ' 399

הישיבות ולעסוק בהפצת המעיינות. הנה מכתב חריף של הרבי שראה בחריגה משקידה והתמדה בלימוד התורה סיבה להשהיית פעולות את"ה.

"מצדיקי הרבים ככוכבים"

להלן מאמר שהופיע בשעתו ב'המאור' תחת הכותרת "דיעות מעולם התורה – הישיבה הקדושה תומכית-ממיים ליובאוויטש במנטריאל". אנו מביאים אותו בסגנונו האתנטי:

...במנטריאל יותר מבשאר ערי אמריקה וקנדה, יש לראות בחוש את החיים של תורה ושל יראת שמים הדופקים בה בכתי אולפנא בתי כנסיות ומדרשות ובעיקר – באלפי בתים פרטיים, בהנהגתם של רבנים וראשי ישיבה מפורסמים.

אמנם לית מאן דפליג שבמרכז היהודי הזה, אחת הרוחות החיות השופעות יום חיים חדשים של תורה וחסידות, היא ישיבתו הקדושה של כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש שליט"א, ישיבת תומכית-ממיים במונטריאל. ישיבת תומכית-ממיים במונטריאל, עם כל מנגנונה הגדול והמסונף של מחלקות ומשרדים ופעילויות מפעילויות שונות, בהנהלת מיטב המנהלים והראשים והעסקנים, לא רק שעושה גדולות ונצורות בכתי גוואי, בשטח פעילויות הפנימי, אבל כנפיה פרושות במטרתה הנעלה לקרב רחוקים, לכבוש עמדות חדשות בכל פינות קנדה.

ישיבת תומכית-ממיים במונטריאל שנוסדה לפני שבע-עשרה שנה, הנה כיום אחד ממוסדות התורה הכי מפורסמים בשמשו בית-יוצר ליותר משלוש-מאות חניכים בישיבות קטנות ומתיכתא גבוהה לכמו חמישים בחורים (כ"י) עם מטה של ראשי ישיבות ומלמדים שהשפעתם הולכת ורובה לתפארת יהודי מונטריאל ולגאון מרכז הישיבות תת"ל.

כרם, בגשנו לדבר בפרטיות על הישיבה תומכית-ממיים במנטריאל, הרי אי-אפשר שלא לחלוק כבוד ומקום בראש למנהלה הראשי, האיש המורם בכשרונותיו וסגולותיו המצויינות, שהישיבה היא חלק נשמתו ואליה הוא נושא את נפשו ונשמתו בכל רגע ורגע, דעתנו להרב הגאון ר' אריה-לייב קרעמער שליט"א, אחד מהרבנים הכי חשובים במונטריאל. הרב קרעמער הוא מיחידי הרבנים היודע את רבנו ואת מטרתו והוא מוכן ומזומן בכל עת ורגע להשליך את נפשו מנגד כשהמדובר על טובת הישיבה, והוא מכונן תוכניות ומחשב חשבונות של מצווה, להרחיב את גבול הישיבה ובעיקר לחזק את יסודותיה, כי סוף כל סוף הרי גורל ישיבת ליובאוויטש כגורל כל הישיבות הקדושות בארה"ב, להיאבק במאבק קשה ורב, להחזיק מעמד במצב החומרי הקשה והאיום במצב של דאגות קשות לכסות ההוצאות הגדולות הכי חיוניות יום יום.

והנה נראה ככל מה שחסרה לה לישיבה בחמרויות, היא עולה ומתפתחת בצורתה הרוחנית, בהרבות מקנת שלימותה בכל מחלקותיה התחנות והעליונות.

השפעתם הכי עשירה בהשקפת עולמה של חב"ד, מקבלים התלמידים במחלקתו של ראש הישיבה הרב הגאון מו"ה חיים-מאיר חייקין שליט"א, שמעיקר לימודיו שהוא מרביץ בתלמידיו היושבים לפניו באימה ובכבוד ראש, הוא הרצאת דינים משולחן-ערוך של רבנו הזקן זצ"ל, הר"מ הזה מסביר להם מקור הדין בש"ס ושיטת הפוסקים בו, ולבסוף – כוונתו העילאית והמסתורית של כל דין ודין, והוא מגלה לפנייהם עולמות טהורים ומזוככים מכל סיג ופגם, הוא מייצג לפני התלמידים את כל הלכה והלכה שבשולחן-ערוך כיציר כפיו של הקב"ה, וחלק אלוקה ממעל שחלק לו ה' יתברך לאיש הישראלי, להיות חלקו בחיים בכל דרכיו והליכותיו.

אין כל פלא אפוא אם הגדיים תלמידי ישיבת

ניצוצי רבי

מקץ בנוגע ל"ברוך שעשה ניסים". אחרי חזר התמים אהרון שי' הלפרין את תוכן השיחות בעניין "הנרות הללו", ושאר השיחות, ואחרי זה סיים שהנקודה הכללית מהשיחות שדובר כאן הוא להתחזק בלימוד הנגלה תורת החסידות ובעבודת התפלה, ונוסף על העיקר - הפצת המעיינות ויתן השי"ת שיתוספו הרבה תלמידים בישיבה ושנוכה כולנו למלאות

לא על חשבון שקידה בתורה

כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ ואחרי הרבי נשיא-דורנו הקימו את "איגוד תלמידי הישיבות", איגוד שמתפקידו לאגד ולחזק את תלמידי

Handwritten document with Hebrew text, including a header "ב"ה, כ"ז סיון תשכ"א ברוך ליון", a signature, and a date "האבר". The text discusses religious matters and community activities.

דבר מלכות

שהיו בבחינת נשמות כלליות (בעניין זה), אלו שלמדו בליובאוויטש ונתחנכו ברוחה במשך זמן ארוך (לפי ערך), שעליהם הוטלה שליחות זו, ולהם ניתנו כוחות מיוחדים שיוכלו לפעול זאת כדבעי, באורך וברוחב ובעומק כו'.

ידוע גודל השתדלותו של נשיא דורנו להפיץ את מעיינות החסידות - הן מאמרי עבודה והן מאמרי השכלה - שיגיעו לכל אחד ואחת מישראל, אפילו לקטנים שבקטנים

אמנם, בשנים שלאחרי זה, לאחרי ששיבת תומכי-תמימים התרחבה והתפשטה בכמה וכמה מקומות [הסיבה הפשוטה לכך היתה קשורה עם עניין של גלות כו', אבל אף-על-פי-כן, בנוגע לפועל הביא הדבר להתפשטותה של ישיבת תומכי-תמימים בכמה וכמה מקומות], עד להתפשטות ברחבי העולם כולו, בד בבד עם התפשטות והפצת תורת החסידות במקום ה"חוצה" - הנה לאחרי כל מה שפעלו במשך שנים אלו, נעשתה עבודה ושליחות זו שייכת גם לאלו שהם בציור של "בעלי-בתים", וגם עליהם מוטלת השליחות דמלחמת בית דוד.

ובקשר לשאלה והתמיהה, הייתכן, כיצד יוכל הוא לפעול מה שפעלו החסידים בדור ההוא כאשר ידע איניש בנפשיה מעמדו ומצבו, ובפרט שאז היה העניין ד"היו ענין רואות את מוריך"21, מה-שאינ-כן עתה, שצריכים להזכיר ולספר אודות בעל יום ההולדת והוראותיו? המענה לזה - כאמור לעיל - שבד בבד עם ירידת הדורות, נדרשת עבודה קלה יותר, על-דרך ובדוגמת החילוק שבין בירור פ"ו ניצוצות בלבד לאחרי הבירור דר"ב ניצוצות בגלות מצרים, ועל-דרך זה בנוגע לבירור דפ"ו

הע' ד"ה דקבוע. וש"נ. (28) יומא כא.ב. (29) בא י.ט. (27) ישעיה ל.ב.

ועל-ידי ההתעסקות בהפצת המעיינות הוצה זוכים ל"קא אתי מר דא מלכא משיחא", ובפשטות – ששומעים את "עקבות משיחך" בפועל ממש, והולכים לקבל את פני משיח צדקנו מתוך שמחה וטוב לבב, "בנערינו ובזקנינו גו' בבנינו ובבנותינו"²⁹, שכן, אפילו יהודי אחד לא ישאר בגלות³⁰. וההכנה לזה היא – על-ידי זה שפועלים על כל אחד ואחד מישראל וכללות עם ישראל לצאת למלחמת בית דוד, ובוודאי שמנצחים

(קטעים מהתנועות כ' במרחשוון ה'תשמ"ה; 'תורת-מנחם – התנועותיות ה'יתשמ"ה, כרך א, עמ' 615 – 617 – בלתי מוגה)

(30) ראה לקו"ש ח"א בתחילתו. וש"נ.
(31) ר"ה כה, א.

מינוי ל"התקשרות"

ניתן לקבל את גיליון "התקשרות"
שירות הביטה באמצעות הדואר.

מינוי לשנה: 177 ש"ח (ב-4 תשלומים).
מינוי לחצי שנה: 88 ש"ח (ב-2 תשלומים).

את השם, הכתובת והתשלום יש להעביר לפי הכתובת:
"התקשרות", מחלקת המנויים, ת"ד 14 כפר חב"ד 72915

שירים. מתוכן השיחה של שמחת-תורה בנוגע להסיפור עם ר' יוסף כלבו ואדמו"ר הזקן. התמים מנחם-מענדל שי' חנונין סיפר רשמים מבית חינו. אחרי חזר התמים אריה-יהודא-לייב שי' לוי' את השיחה משבת פ' מקץ, בעניין "ברוך שעשה נסים". אחרי חזר התמים מנחם-מענדל שי' חנונין את השיחות בעניין "הנרות הללו", ואחרי חזר התמים אהרון שי' הלפרין את תוכן המאמר ד"ה "נר הנוכה", ואת השיחות שלאחריו וסוכם שהנקודה הכללית מהשיחות שדובר הוא ההתעסקות בלימוד הנגלה ובלמוד החסידות ועבודת התפילה, ונוסף על העיקר – הפצה המעיינות, ונוכה כולנו למלאות רצון כ"ק אדמו"ר שליט"א. לאחרי ההתדברות עם הנהלת ישיבת תורת-אמת נקבעה ההתוועדות המרכזית שם ליום ב' פרשת ויחי, בשעה 5 בערב. במעמד הרמ"ם והמשפיעים והמנהלים שליט"א, בהשתתפות אברכי ותלמידי הישיבה וחלק מאנ"ש דעיה"ק ירושלים, ובהשתתפות התמימים השלוחים חוץ מהתמים שלום שי' שירום, שנעדר מסיבות משפחתיות, התחילה ההתוועדות מהשעה 5.30 ערב. פתח את ההתוועדות התמים אהרון שי' הלפרין, ומסר את סדר ההתוועדות וסדרי חזרת השיחות. אחרי חזר התמים שלום-דובער שי' וואלף, את דברי כ"ק אדמו"ר שליט"א, בשבת פרשת מקץ, בנוגע לשלוחים. אחרי קרא מתוך הכתב התמים אהרון שי' הלפרין, את השיחה שכ"ק אדמו"ר שליט"א אמר בהיחידות הכללית להתמימים השלוחים שי', והדגיש את הקשר שניכר בדברי כ"ק אדמו"ר שליט"א בין תורת-אמת לתומכי-תמימים. אחרי חזר התמים ברוך שי' קפלן את השיחה משבת פרשת תולדות בעניין "יתן ויחזור ויתן". אחרי הסביר התמים מרדכי-שמואל שי' אשכנזי את עניין השליחות – א) שזה פועל על השליח עצמו שהוא מתעצם עם העניינים שחזור, ב) זה מזכיר להשומעים זכרונות משהותם בחצרות רבותינו נשיאינו. התמים חיים-אשר-זעליג שי'

התועודיות רבות תוכן

בהמשך לאותה 'יחידות' שבה הטיל הרבי על התלמידים שליחויות שונות – דיווחו לאחד מכן התלמידים על מילוי משימתם (המסמך מתוך ארכיונו של הרה"ח ר' שלום-דובער ע"ה וולף):

ב"ה כ' טבת ה'תשכ"ד שנת המאה וחמישים להסתלקות והילולא של רבינו הזקן. כ"ק אדמו"ר שליט"א

בהתאם להוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א לכתוב בנוגע למילוי השליחות בישיבת תומכי-תמימים, ותורת אמת, ובמוסדות בתי-ספר ה'רשת' וכו', הרינו בזה למסור דו"ח מהנעשה במשך הזמן.

בהגיענו לרומא, בזמן שהותנו שם, התאספו כולנו יחד, ובחרנו בראש ומנצח את התמים מרדכי-שמואל שי' אשכנזי, ושני לו התמים אהרון שי' הלפרין, שהם יארגנו את הפעולות, וינצחו עליהם, והוחלט בראשונה, שלא יאחר מיום ד' פרשת ויגש ניכנס כולנו לסדרי הישיבה, וגם הוחלט שההתועודות המרכזית בישיבת תומכי-תמימים כפר-חב"ד תהיה בשבת-קודש פרשת ויגש אחר-הצהריים, בהשתתפות כולם.

ביום ג' פרשת ויגש למחרת בואנו לארץ-הקודש התקיימה בישיבת תומכי-תמימים כפר חב"ד סעודת השבע ברכות של הת' שלום-לייב שי' אייזנבך, במעמד הרמ"ם והמשפיעים שליט"א, והתמים אהרון שי' הלפרין מסר את השיחה משבת פ' מקץ, בנוגע לשליחות, וכן סיפר מהיחידות הכללית של הת' השלוחים.

בליל ה' פרשת ויגש, התאספו כולנו, וסודר סדר ההתועודות וסדר חזרת השיחות, והמאמרים, משבת-מברכים כסלו – שבת-מברכים טבת.

בליל שבת-קודש חזר התמים חיים-אשר-זעליג שי' סלומון, תוכן המאמר שבת-מברכים כסלו, ד"ה ויתן לך, באידיש. להתמימים

הספרדים שיחיו, חזר התמים מאיר שי' לדר אותו המאמר בלה"ק. סוכם עם המשפיע הרש"ח שי' קסלמן שהתועודות תהיה במרוכז עם כל התמימים שי' ביחד עם התמימים הספרדים, ובמילא תהיה ההתועודות בעיקר בלשון-הקודש. ההתועודות התחילה בשבת-קודש בשעה 2:30 אחר-הצהריים, במעמד הרמ"ם והמשפיעים וכל התמימים יחיו, וכן קהל גדול מתושבי כפר-חב"ד שיחיו. פתח את ההתועודות התמים מרדכי-שמואל שי' אשכנזי, ואמר שימסרו בהתועודות זו מהשיחות ששמעו במשך הזמן שלאחרי חודש תשרי, לפי סדר הזמנים. בראשונה ניגנו את הניגון החדש "כי אנו עמך וכו'", והתמים ברוך שי' קפלן חזר תוכן שיחה ראשונה בעניין "יתן ויחזור ויתן", באידיש, ואחרי חזר התמים יקותיאל שי' גרין, אותה השיחה בלשון-הקודש. אחרי חזר התמים אהרון שי' הלפרין את שאר השיחות מההתועודות זו. אחרי חזר התמים יקותיאל שי' גרין תוכן השיחות מ"ט כסלו בעניין "פדה בשלום נפשי" ומעניין הפדייה על-ידי ג' העניינים דתורה וגמ"ח ומתפלל עם הציבור. אחרי חזר התמים מרדכי-שמואל שי' אשכנזי, את ההדרן על הש"ס. אחרי חזר התמים אלחנן שי' יעקובוביץ, תוכן השיחה משבת פרשת וישב, בעניין הכידור בארץ אדום, ואחרי זה הדגיש התמים אהרון שי' הלפרין את ה'בכך' שיוצא משיחה זו לעניין הפצת המעיינות. אחרי דיבר התמים מרדכי-שמואל שי' אשכנזי בנוגע שכ"ק אדמו"ר שליט"א תבע לאחד ב'יחידות' בנוגע לעבודת התפילה ואחרי זה חזר את השיחה, המשך להדרן של י"ט כסלו וההמשך לזה בשבת-קודש פרשת מקץ. אחרי חזר התמים בן-ציון שי' ליפסקר את שני המאמרים בעניין החלומות, והשיחה בנוגע לזה. התמים אהרון (?) שי' סיפר מה שכ"ק אדמו"ר שליט"א אמר לו ב'יחידות', בנוגע אם להיות ער בליל שישי, שאם זה מפריע לסדרים למחרת מוטב שלא יהיו ערים. אחרי חזר התמים שלום שי'

המציאות של "וירא" קיימת, צריך רק לגלותה

מדוע עדיין לא נתגלה משיח שבדורנו?

מהעניינים העיקריים דייעודי הגאולה – ש"לא יכנף עוד מוריד והיו עיניך רואות את מורידך", שזהו עניין ד"וירא אליו ה'" בתכלית השלימות.

ויתירה מזה: "ונגלה כבוד ה' וראו כל בשר גו'" (לא רק "עיני בשר", אלא ה"בשר" עצמו ו"כל בשר"), שיהיה גילוי אלוקות בכל הבריאה כולה [...]

ועל-פי האמור לעיל שהמציאות ד"וירא אליו ה'" קיימת תמיד אצל כל אחד ואחד מישראל, וצריכים רק לפעול שמציאות זו תהיה בהתגלות – יש לומר שכן הוא גם בנוגע להשלימות ד"וירא אליו ה'" שבגאולה האמיתית והשלימה על-ידי משיח צדקנו:

ידוע שבכל אחד ואחד מישראל יש ניצוץ מנשמת משיח, בחינת היחידה, שהיא ניצוץ מבחינת היחידה הכללית שהיא נשמת משיח. שלכן נקרא כל אחד ואחד מישראל בשם "כוכב", שמו של משיח, שנאמר עליו, "דרך כוכב מיעקב".

גילוי ה"משיח" על-ידי מילוי השליחות

ועניין זה נעשה בפועל ובגלוי על-ידי זה שכל אחד ואחד מישראל ממלא את שליחותו של הקב"ה – כמרומו גם בתיבת "שליח" בתוספת יו"ד, שרומזו על עשר כוחות הנפש שבהם ועל-ידם נעשית עבודת השליחות, בגימטרייה "משיח" – לגלות את הניצוץ משיח שבו, בחינת היחידה, שתתגלה ותחדור בגופו הגשמי ובענייניו הגשמיים שבחלקו בעולם, ועד שבצירוף כל הניצוצות דמשיח שבכל ישראל, מתגלה ובא המשיח הכללי, משיח צדקנו, שאז יהיה גילוי אלוקות בישראל ("וירא אליו ה'") ובעולם בתכלית השלימות.

ובעניין זה הוא עיקר הלימוד וההוראה מפרשת וירא – שכל אחד ואחד מישראל צריך להשתוקק ביותר להגילוי ד"וירא אליו ה'" בגאולה האמיתית והשלימה, ולעשות כל התלוי בו להיות ראוי לכך, על-ידי זה שכל פעולה ופעולה שלו נעשית באופן המתאים להמעמד ומצב דגאולה האמיתית והשלימה.

ועוד והוא העיקר:

נוסף על המבואר לעיל שקיימת מציאותו של משיח בניצוץ משיח (בחינת היחידה) שבכל אחד ואחד מישראל, קיימת גם מציאותו של משיח כפשוטו (יחידה הכללית) – כידוע ש"בכל דור ודור נולד אחד מזרע יהודה שהוא ראוי להיות משיח לישראל" – "אחד הראוי להיות גואל, ולכשיגיע הזמן יתגלה אליו ה' יתברך וישלחו כו'", ואילו לא היו מתערבים עניינים בלתי-רצויים המונעים ומעכבים כו', היה מתגלה ובא בפועל ממש.

(מהתועודות שבת-קודש פרשת וירא, ח"י במרחשוון ה'תשנ"ב; יתורת-מנחם התועודות: ה'תשנ"ב, כרך א, עמ' 273)

"שלם ותמים" לקראת משיח צדקנו

"כאשר אב שנתחנך בשיטת חב"ד מחנך את בנו בשיטה אחרת, תהיה חקירה – כשיבוא משיח – מי ילך למי" □ הרבי מתעניין במצבו של 'תמים' ומגלה בקיאות בנוגע לכל תלמיד ותלמיד □ מזדעק מהרעיון שיתמים יעזוב את מסגרת תומכי תמימים ומכנה זאת "מתעלולי היצר" ו"שורש פורה ראש ולענה" □ לרגל כ"ף מרחשוון – יום הולדת כ"ק אדמו"ר הרש"ב נ"ע, מייסד תומכי-תמימים

מאת הרב מרדכי-מנשה לאופר

אשכנזי, רבו של כפר-חב"ד (כפר חב"ד/ גיליון 685, ערב סוכות תשנ"ו, עמ' 21-23):

כשלמדתי במונטריאל בשנת תשי"ט נכנסתי בפעם השנייה ל'יחידות'. ב'יחידות' ביקשתי מהרבי ברכה ליום ההולדת וכן עצה לזיכרון. הרבי אמר לי: הסגולה לזיכרון היא – א לשמור על בריאות הגוף; ב) להשיח דעת מכך שכאילו לא זוכרים. והרבי הסביר לי: כשמישהו מחדיר למחשבתו שהוא לא זוכר טוב – זה עצמו גורם לאי זיכרון.

הרבי התעניין מי הם הר"מים והמשפיעים בישיבה, וכן מי ה'חברותות' שלי. כשפירטתי לרבי את שמותיהם של חבריי; על אחד מהם אמר הרבי, הרי זה בחור מתמיד ושומר על הזמן. על השני הרבי אמר, הרי זה בחור חסידי וכו'. נדהמתי לראות כיצד הרבי מכיר כל בחור ובחור בישיבה.

בסוף היחידות אמר לי הרבי: "מאחר ששהית כאן בהתוועדות – לכשתגיע למונטריאול תחזור רבים את מה ששמעת בהתוועדות". כשאמרתי לרבי הרי אינני 'חוזר' – ענה לי

להלן כמה ציטוטים מדברים שהשמיע הרבי בהתוועדות פורים תשח"י (לקוטי-שיחות, כרך 'י, עמ' 229):

...כשיבוא משיח, הנה כל אלו שנתחנכו בשיטה אחת יהיו במחנה אחד. כאשר האב שנתחנך בשיטת חב"ד מחנך את בנו בשיטה אחרת, תהיה חקירה, מי ילך למי, שהרי ברא כרעא דאבוה. עתה ניתן עדיין לחטוף להכניס את בנו לתומכי-תמימים.

אין זה עניין של דרוש כי אם, כל אלו שלמדו בתומכי-תמימים צריכים להכניס את בניהם ובנותיהם בתומכי-תמימים ובמוסדות חב"ד, וכן לאידך גיסא, הבנים והבנות שלמדו בתומכי תמימים ובמוסדות חב"ד, צריכים לקשר את הוריהם למחנה חסידות חב"ד.

על כולם להירשם בתומכי-תמימים לפעול בגופו ובנפשו (ולא לשכוח גם על) בממונו, שאז הוא שלם, על-דרך מה שנאמר גבי יעקב ויבא שלם, בגופו בממונו ובתורתו שהיינו בנשמתו, שיבוא שלם ותמים לקראת משיח צדקנו בקרוב ממש.

מכיר כל בחור בישיבה

סח הרה"ג הרה"ח הרב מרדכי-שמואל

תמים בן תמים, בן בנו של תמים. הסבא שלך למד בתומכי-תמימים, ואתה תלמיד של תומכי-תמימים! יכול להיות שמישהו שלומד במקום אחר יגדל ויהיה למדן, אבל אחד משלנו שהוא תמים בן תמים בן בנו של תמים – אם יעבור למסגרת אחרת יכול להיות בזה עניין של שנה כו".

'תמים', בן 'תמים', בן-בנו של 'תמים'...

ועוד סיפר הגרמ"ש אשכנזי, על 'יחידות' נוספת שזכה לה בחורף תשכ"ד – ובה נאמרו דברים חריפים על חובתו ואחריותו של 'תמים': "בתשכ"ד התארגנה קבוצת בחורים לנסיעה לרבי והייתי בין חברי הקבוצה. הקבוצה קיבלה רשות לשהות כ-770 למשך שלושה חודשים, ולפני הנסיעה חזרה נכנסתי ל'יחידות'.

"כאן עלי להקדים ולומר: במשך כל שנות לימודי בישיבה, למדתי תמיד עם בחורים שהיו מבוגרים ממני. משום כך כשהזרתי לארץ לא מצאתי לעצמי מקום ללימודים. 'כולל' עדיין לא היה קיים אז אצלנו, ולכן היתה סברה שאלך ללמוד רבנות ודיינות ב'מכון הרי פישל' בירושלים. למרות שלא הכניסו בחורים למכון, הבטיח הרב זווין ע"ה שהוא ידאג שיקבלו אותי.

"ובכן, כשנכנסתי ל'יחידות', כתבתי ב'פתק' שאני מעוניין לעבור ללמוד ב'מכון הרי פישל' ונימקתי את הסיבות, ואז אירע דבר מאוד בלתי-רגיל:

"הרבי סובב את פניו הק' לעבר החלון ודיבר בתקיפות רבע שעה. בין היתר אמר לי:

"היכן אנחנו מוצאים בשולחן-ערוך, בכל הלכות תלמוד תורה, שכאשר אדם נמצא במדבר הוא פטור מתלמוד תורה? או שכאשר אדם נמצא לבד הוא פטור מתלמוד תורה? אין על כך אפילו איזשהו רמז! כשאדם נמצא לבד הוא יכול ללמוד פחות?! הכל הוא מתעלולי היצר, כדי שהוא לא יוכל ללמוד בשקידה והתמדה! צריך לדעת שהרעיון הזה שהצמיחו לך הוא שורש פורה ראש ולענה! אני יודע מי עשה זאת, אולם עכשיו זה כבר לא נוגע. אתה צריך לעקור את זה מעיקרו. עליך לדעת שאתה

"ואז הרבי חזר שוב: 'עליך לדעת שאבא שלך למד בתומכי-תמימים, והסבא למד בתומכי-תמימים ואתה לומד בתומכי-תמימים וזהו המקום שלך!'. הרבי חזר על כך מספר פעמים, כשלא הבנתי למה התכוון בהגדרה 'שנה' – אמר לי הרבי שהכוונה למה שכתוב במשנה בקשר לתלמידו של ר' מאיר בעניין של שנה וכו'. בפתק שהכנסתי לשאלה ששאלתי האם לעבור וללמוד ב'מכון הרי פישל' ביקשתי ברכה להצלחה בלימוד הנגלה ובלימוד החסידות ועבודת התפילה (זה היה הנוסח שהרבי בירך אותי ב'יחידות' הקודמת). הרבי הסתכל על הפתק על הפתק ושאל:

"מדוע כתבת את עבודת התפילה רק בסוף? בגלל שכתבת את עבודת התפילה בסוף זו הסיבה שנוולדות לך כאלו שאלות!'. ואז חזר הרבי שוב על מה שאמר לי בקשר ללימודים בתומכי-תמימים.

"לפני היציאה הרבי בירך אותי: 'שתהיה לך הצלחה בעבודת התפילה בלימוד הנגלה ובלימוד החסידות' (עבודת התפילה בתחילת הברכה), והרבי המשיך: 'אפילו לשיטתך שעבודת התפילה בסוף – אני מבקש ממך לא לחכות הרבה זמן, דהיינו שעבודת התפילה תהיה אצלי בראש ולא בסוף.

"לאחר מכן היתה 'יחידות כללית' לקבוצת תשכ"ד לפני יציאתה לארץ, והרבי, בין השאר, אמר באותה 'יחידות': 'זהרי אתם נוסעים לתומכי-תמימים', וכשהוא אמר את המילים 'תומכי-תמימים' הוא הסתכל עלי במבט מאוד חודר".